

Tartalom

Előszó	9
Forradalom a műalkotásban – műalkotás a forradalomban. Karinthy Frigyes:	
Vérmező	19
Carlyle, Fraknói, Karinthy	20
Martinovics: „igazi forradalmár”	26
Író és műve a forradalmakban	29
Függelék	34
Egy haditudósító emlékei. Molnár Ferenc írásai I. világháborús élményeiről	38
Frontélmények a hátszorból. Szomory Dezső „harctéri levelei”	49
Nemzeti Park, Vilmos császár út és a Hősök Söre. Háborús névadások Budapesten 1914–1918 között	59
„Ha gombóccal hajigálnak, / El is megyek katonának”. Háborús gyermekjátékok Magyarországon 1914–1918	67
Terek, tömegek, filmek. Rendezvények magyar híradókban 1915-ben és 1919-ben	80
Pest „a világ legboldogabb, legcivilizáltabb, legszebb metropolisza” lett. A város 1950-ben – egy 1915-ös utópisztikus regény szerint	88
A jelen és a közelmúlt történetének tanítása – világháborúban és „világforradalomban”. Az I. világháború mint hivatalos tananyag Magyarországon 1917–1919 között	96
Egy vármegyei hivatalnok az 1917-es oroszországi forradalmakról, avagy eszközök az eligazodáshoz a világtörténelemben	107

Kommunikáció a válságban – válság a kommunikációban? „Oroszpánik” Budapesten az őszirozsás forradalom idején	117
Koronátlan címer, vörös zászló. Az új rendszerek szimbólumai az 1918–1919-es magyarországi forradalmakban	128
Károlyi Mihály tér, Marx-szobrok, fehér ló. Budapest szimbolikus elfoglalásai 1918–1919-ben	139
Forradalmi helynévadások	140
Nevek, szobrok, felvonulók	143
Városfoglalás – országfoglalás	147
Térfoglalók és módszereik	153
Függelék	155
A magyar köztársaság kikiáltása 1918. november 16-án: szimbolikus helyfoglalás térben és időben	162
„megjött Rudolf királyfi”. Károlyi Mihály alakjához kapcsolódó folklóralkotások az őszirozsás forradalomban	170
Különböző politikai rendszerek – hasonló humoros alkotások? 1919 fordulatai viccekben és karikatúrákban	179
Két rendszer, két halott, két temetés. Ady Endre és Eötvös Loránd búcsúztatásai 1919-ben	191
„A nemzet halottja”	192
„A munkástársadalom halottja”	196
„Új rendszerek” – „régiközök”?	199
„A nép java, a nép boldogsága a mi célunk”. Hivatalos jövőkép egy Veszprém megyei községnek a Tanácsköztársaság idején	201
„Az iskola minden gyermeket egy-egy kis lázadóvá nevelt”. Oktatási utópiák a Magyarországi Tanácsköztársaságban	211
Új történelemtanítás – átértékelt történelmi hősök? Kiemelkedő személyiségek a Magyarországi Tanácsköztársaság hivatalos történelem- tananyagaiban	225
Az 1918-as magyar polgári demokratikus forradalom ábrázolása a Magyarországi Tanácsköztársaság oktatási anyagaiban	233
Az átírt Ady és a kisajátított Hésziodosz. Átalakított klasszikusok Az Én Ujságom tanácsköztársasági számaiban	242

Lóversenypályák és politikai propaganda. Szimbolikus térfoglalási akciók a Magyarországi Tanácsköztársaság idején	248
Függelék	257
Vörös Riportfilmek és fekete-fehér újságok. Tanácsköztársasági híradó- felvételek vizsgálata korabeli más források segítségével	259
Elismerés, elutasítás, megőrzés. Reagálások a Magyarországi Tanácsköztársaság propagandájára	266
„Szamuely repülőgépen Oroszországba szökött”. Álhírek Budapesten a Magyarországi Tanácsköztársaság idején	275
Álhírek: szóban és írásban	277
A hatalom az álhírek ellen	283
Félelmek, remények, álhírek	291
Függelék	293
„Az állatkert lakói is összegyűltek, hogy érdekeik képviselőjére bizalmat válasszanak”. A Magyarországi Tanácsköztársaság emléke a diktatúra bukása után közzétett viccekben	301
„a mostani pedig egy <i>nebach</i> -korszak”	304
Rendszerváltás és poénváltozatok	311
Viccek és témáik – szövegtípus-határokon és korszakhatárokon túl	320
Függelék	323